ΕΤΟΣ Γ'. — ΑΡΙΘ. 328 ΜΗΧΑΝΕΣΑΙ Τιμᾶται λεπτὰ μ.Φ. ΤΕΤΑΡΤΗ 4 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1882

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ. Ἐν Ἀθήναις φρ. 15.—Ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 16.—Ἐν τῷ ἐξωτ. φρ. 25.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

—ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ΟΔΟΣ ΜΟΥΣΩΝ, Ἀριθ. 4, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν Πλατεῖαν Συντάγματος.—

ΚΑΙ ΤΡΙΤΗ.

—

Ἐξ ὅλων τῶν πειραμάτων τῆς φυσικῆς τοῦ Γυμνασιακοῦ καθηγητοῦ μου ἐντύπωσιν μὲ ἄφησε τὸ πείραμα τοῦ λεγομένου *ἠλεκτρικοῦ σπασμοῦ*. Μᾶς εἶχε τοποθετήσει ὅλους τοὺς μαθητὰς, ὥστε νὰ σχηματίζωμεν ἐλαφρὸν τόξον, ἐνώπιον ἡμῶν εἴχομεν τὴν ἠλεκτρομηχανὴν καὶ μίαν γαλβανικὴν στήλην, μᾶς ἀνέπτυσσε μερικὰς θεωρίας τὰς ὁποίας εὐτυχῶς δὲν ἐνθυμοῦμαι, καὶ ἔπειτα προσαρτήσας τὸ ἄκρον λεπτῆς ἀλύσσεως εἰς τὴν ἠλεκτρομηχανὴν, τὴν ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς πρὸς φύλαξιν, ἐκεῖνος δ'ἐγύριζεν,ἐγύριζεν, ἕως ὅτου εἰς δεδομένην τινα στιγμὴν ἠσθάνθημεν ὅλοι τὸν ἠλεκτρικὸν σπασμὸν μετ' ἐλαφροῦ ἀλγήματος ὀλίγον ἀνωτέρω τοῦ καρποῦ τῆς χειρός. Ἐὰν ἦτο ἰσχυροτέρα ἡ στήλη θὰ τὴν ἠσθανόμεθα ἀνωτέρω ἀκόμη, κατὰ τὸν βραχίονα. Τὸ αἴσθημα ὅπερ μᾶς ἔφερεν ὁ ἠλεκτρικὸς ἐκεῖνος τιναγμὸς, εἶναι ὡς ὁ τοῦ φυσικοῦ ἐκείνου συναισθήματος, καθ'ὃ λέγομεν : αἰσθάνομαι κομμένα τὰ χέρια μου.

* *
*

Πρὸς αὐτὸν τὸν ἠλεκτρικὸν τιναγμὸν, πρὸς αὐτὴν τὴν ἐκ διαδοχῆς μετάδοσιν τοῦ σπασμοῦ ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην χεῖρα τῶν διὰ τῆς ἀλύσσεως συγκοινωνούντων παραβάλλομεν τὴν ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην ἐργατικὴν τάξιν μετάδοσιν τῆς **ἀπεργίας**, ἥτις καὶ αὐτὴ εἶναι ἠλεκτρικὸς τιναγμὸς, ἀντλῶν τὴν δύναμίν του ἀπὸ τῆς ἠλεκτρομηχανῆς, ἥτις ἐστὶν ἡ κοινωνικὴ ἀνάγκη, ἔχουσα τὴν ἄλυσίν της, δι' ἧς εἶναι δεδεμέναι ἅπασαι αἱ ἐργατικαὶ τάξεις. Ἡ κοινωνία εἶναι μία καὶ ἡ ἀνάγκη αὐτῆς μία καὶ ἡ ἐργασία μία· ὅ,τι αἰσθάνεται τὸ ἓν αὐτῆς μέλος τὸ αἰσθάνεται καὶ ἡ ἄλλη. Ὅ,τι αἰσθάνονται οἱ τυπογράφοι, τὸ αἰσθάνονται οἱ Ἐμποροϋπάλληλοι, τὸ αἰσθάνονται οἱ Ῥαπτοεργάται, τὸ αἰσθάνονται οἱ Ὑποδηματοποιοί. Οἱ ἐργατικοὶ μισθοὶ ἀκολουθοῦσιν ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν νόμον· κατὰ τοὺς οἰκονομολόγους ὁ νόμος αὐτὸς εἶναι ὁ τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως, ὁ νόμος τοῦ Ἀριστείδου Βαμβᾶ τῆς *Στοᾶς*· ἀλλ' ὁ νόμος αὐτὸς ἀπαιτεῖ τὴν συναρμογὴν καὶ ἄλλων νόμων, ἐπίσης ἀκαταβλήτου ἐνεργείας, ἵνα ἐφαρμοσθῇ. Ὑποθέσατε ἐκεῖ ποῦ ἀπαιτοῦνται δέκα ἐργάται, ὅτι προσφέρονται ἑκατόν· ὁ κεφαλαιοῦχος δύναται λοιπὸν νὰ προσλάβῃ ἐξ αὐτῶν τοὺς δέκα ὑπὸ τοὺς ὅσον δυνατὸν ἐφθηνοτέρους ὅρους· ἀλλὰ μέχρι ποίου σημείου μπορεῖ νὰ διαστείλῃ τὴν ἐφθηνίαν ; Μέχρι τοῦ σημείου τῆς συντηρήσεως τοῦ ἐργάτου. Ἐὰν εἰς τόπον τινὰ τὰ τρόφιμα εἶναι ἀκριβώτατα καὶ διὰ νὰ ζήσῃ τις, ἀναπληρώσῃ δηλαδὴ διὰ τροφῆς τὴν διὰ τῆς ζωῆς ἐνεργουμένην κατανάλωσιν τῆς ζωῆς, ἀπαιτοῦνται ὡς ἐλάχιστον ποσὸν δρ. πέντε, δύναται ὁ κεφαλαιοῦχος νὰ προσφέρῃ τέσσαρας, ἐνῷ ἔχει ὅλην αὐτὴν τὴν ἀπειρίαν τῆς προσφορᾶς, ἑκατὸν δηλαδὴ ἐργάτας, θηρεύοντας δέκα θέσεις ; Ἰδοὺ ὅτι ἄλλος νόμος, ὁ νόμος τῆς ζωῆς, περιορίζει τὸν νόμον τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως. Καὶ ἀπόδειξις τί ἔγινε μὲ τοὺς τυπογράφους. Κατὰ τὸν νόμον τοῦ κ. Βαμβᾶ, διὰ νὰ ὑψωθῇ κατὰ δέκα τοῖς ἑκατὸν ὁ μισθὸς τῶν τυπογράφων, ἔπρεπεν ἐκ τῶν διακοσίων ἐργατῶν τυπογράφων νὰ ἀποθάνουν πεντήκοντα, ἐνῷ ἐκ τῶν Καταστηματαρχῶν Τυπογράφων δὲν θὰ ἀρρωστοῦσε οὔτε μισὸς· οὕτω πως ἡ *ζήτησις* ἐργατικῶν χειρῶν θὰ ηὔξανεν, ἡ *προσφορὰ* θὰ ἠλαττοῦτο, καὶ ἐπειδὴ θὰ ἐγίνετο συναγωνισμὸς μεταξὺ τῶν καταστηματαρχῶν ποῖος νὰ πρωτοπάρῃ τοὺς ὀλίγους διαθεσίμους ἐργάτας, θὰ ἐπήρχετο αὔξησις μισθοῦ. Καὶ ὅμως οὔτε ἐκ κοιλιακοῦ τύφου, οὔτε ἐκ γαστρικῆς, οὔτε ἐκ καταῤῥοῆς ἁπλῶς ἔπαθεν εὐτυχῶς ἐργάτης τυπογράφος· οὔτε κάνεις ἐπίσης ἐζήτησεν ἀλλαχοῦ ἐργασίαν, τοὐναντίον ὁ ἀριθμὸς των ηὔξησεν, ἴσως διὰ τῆς προσθήκης ἐργατῶν τυπογράφων ἐξ Ἀλεξανδρείας· κατὰ συνέπειαν ὑπῆρχον ἀφορμαὶ *αὐξήσεως* προσφορᾶς καὶ ἐλαττώσεως τοῦ μισθοῦ· ἀλλ' ἐνῷ ἡ προσφορὰ ηὔξησεν ἡ τοὐλάχιστον ἔμεινεν εἰς τὸ αὐτὸ εἰς ὃ καὶ πρὶν σημεῖον, οἱ μισθοὶ οὐχὶ μόνον δὲν ἠλαττώθησαν, ἀλλὰ ὑψώθησαν κατὰ 30 τοῖς 0]0. Ποῖον νόμον ἠκολούθησε, κύριε Βαμβᾶ, ἡ

αὔξησις αὐτή; Οὐχὶ βεβαίως τὸν ὑμέτερον νόμον, τὸν τῆς προσφορᾶς καὶ ζητήσεως, ἀλλὰ τὸν ἄλλον, τὸν ὁποῖον ἠναγκάσθητε καὶ ὑμεῖς νὰ ἀναγνωρίσητε, ὑψηλότατε, τὸν νόμον τῆς *κοινωνικῆς ἀνάγκης*.

* * *

Ἡ κοινωνικὴ αὕτη ἀνάγκη δυνατὸν νὰ ὠθῆται ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς συντηρήσεως· καὶ εἶναι βεβαίως ὁ μέγιστος αὐτῆς παράγων· κέκτηται ὅμως καὶ ἄλλον παράγοντα, ἐκ παραλλήλου βαίνοντα πρὸς αὐτόν, τὸν παράγοντα τῆς *κοινωνικῆς δυνάμεως*. Δὲν εἶναι μόνον ἡ πλουτοκρατία δύναμις, κύριε Βαμβᾶ, οὐδὲ τὸ κεφάλαιον μόνον δύναμις· ἀλλ' εἶναι καὶ ὁ ἀριθμὸς δύναμις, εἶναι καὶ ἡ τέχνη δύναμις, καὶ διὰ τοῦτο εἴδομεν τοὺς τυπογράφους ὅτι *μὲ τὸ σπαθί των* κατέκτησαν τὸ 30 0)0. Εἰς τὸν πολυμήχανον Σιβιτανίδην ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ φέρῃ ἐξ Ἀλεξανδρείας λιμώττοντας τυπογράφους, τοὺς ὁποίους νὰ κρατήσῃ ἐδῶ διὰ γλίσχρου μισθοδοσίας· ἀλλ' ἀντὶ τούτου, ἐπροτίμησε νὰ καταδικάσῃ εἰς νεκροφάνειαν τὸν *λιμώττοντα Τηλέγραφον*. Τοῦ συνδέσμου αὐτοῦ τῆς κοινωνικῆς ἀνάγκης καὶ δυνάμεως θέλομεν ἴδει καὶ ἄλλα συμπτώματα, τῶν ὁποίων μάτην θὰ ζητῇ τὴν ἐξήγησιν ὁ κ. Βαμβᾶς εἰς τὸν ἐσκωριασμένον νόμον τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅμως ἔχομεν ἱκανὸν σύμπτωμα τὰς ἀπεργίας, αἵτινες μία μετὰ τὴν ἄλλην ἐκρήγνυνται ὡς ἀνιαρὰ ἐξανθήματα νοσοῦντος κοινωνικοῦ σώματος. Νομίζομεν ὅτι ἐν τῇ ἰατρικῇ τὰ ἐξανθήματα αὐτὰ λογίζονται ὡς ἀγωγοὶ τῆς καθάρσεως τοῦ αἵματος· καὶ ἐν τῇ κοινωνικῇ ἐπίσης ἰατρικῇ τὰ ἐξανθήματα εἶνε ὑγεία, εἶναι—παράδοξον!—σχεδὸν κάλλος!

Διὰ τοῦτο παρακολουθοῦμεν τὴν ἐργατικὴν κίνησιν μετ' ἰδιαίζοντος ἐνδιαφέροντος, διότι τὴν νομίζομεν παραγωγικὴν ἀποτελέσματος, ὅπερ θὰ τὸ αἰσθανθῇ ὅλη ἡ κοινωνία καὶ σχεδὸν ἐὰν λάβῃ μεγάλας διαστάσεις θὰ τὸ αἰσθανθῇ ὅλον τὸ Ἔθνος. Πρῶτον θέλομεν τὸν ἐργαζόμενον εἰς θέσιν ὀλίγον ἀνωτέραν τοῦ Παρίου, ὅ ἐστι τοῦ δούλουτῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Ὄχι διότι νομίζομεν πιθανὴν τὴν ἐξόντωσιν τοῦ γένους τῶν Παριῶν, συμφώνως τῷ κοινωνικῷ ὀργανισμῷ. Ἡμεῖς δὲν παραδεχόμεθα τὸν κόσμον μίαν ὁμοτράπεζαν εἰς ἣν κέκληνται νὰ παρακαθήσουν ἐξ ἴσου ὅλοι, πληρώνοντες καὶ μὴ πληρώνοντες. Ἡ φύσις τῆς κοινωνίας, ἡ φύσις τοῦ κόσμου ἀποκλείει τὸ ὁμοτράπεζον, ἔνθα πρὸς ὅλους προσφέρεται ἴσος ἀριθμὸς πιάτων καὶ ἡ αὐτὴ περιποίησις. Ἡ πολλὴ ἀνθρωπότης εἶναι καταδικασμένη νὰ τρώγῃ *μὲ τὴν .ἰίσταν*· καὶ ἄλλοι μὲν νὰ σηκώνονται ἐκ τοῦ δείπνου βεβαρυμένοι μὲ τὸ ἥμισυ τοῦ περιεχομένου τῆς λίστας, ἄλλοι μὲ μίαν καὶ μόνην σοῦπαν καὶ ἄλλος πάλιν μὲ τὸ ἀεριῶδες ἐκεῖνο καὶ τόσον εὔοσμον φαγητὸν τὸ ὁποῖον ἐνίοτε προπορεύεται εἰς μερικοὺς καταλόγους καὶ ἄλλους πάλιν ἐπισφραγίζει, τὸ ἔδεσμα:

— Καὶ καλὴν ὄρεξιν.

Ἀλλ' ὅπου λανθάνει ἡ δύναμις τῆς σχετικῆς εὐεξίας, διὰ τί νὰ μὴν τὴν παρακολουθῇ ἡ ἐνέργεια τῆς εὐεξίας; Ὅταν οἱ φυσικοὶ ὅροι διανέμωνται εὐνοϊκώτερον πρὸς τὰς πολυπληθεῖς τάξεις, διατί αἱ τάξεις αὗται νὰ μὴν ἐπωφελῶνται ἐκ τῶν σχετικῶν αὐτῶν ὅρων;

* * *

Περίεργον! ὁ κόσμος φωνάζει ὅτι ὁ βίος ἐν Ἀθήναις ἔγινεν ἀκριβός. Ἔγινεν ἀκριβός· ἀλλὰ πῶς ἔγινεν; Ηὔξησεν ἡ τιμὴ τῶν τροφίμων. Καὶ μόνον τὰ τρόφιμα ἀποτελοῦσι τὸν κοινωνικὸν προϋπολογισμόν; Ἐὰν εἴμεθα κοινωνία χοίρων, μάλιστα, θὰ ἐλέγομεν: ἀδελφοὶ χοῖροι, ἐνθυμοῦμαι πρὸ δέκα ἐτῶν ἐτρώγαμε περισσότερον μὲ τὸ τίποτε· τί τρέχει σᾶς παρακαλῶ καὶ δὲν προφθάνουμε νὰ δίδουμε τὰ λεφτά μας καὶ πάλιν ἔχουμε ἄδεια τὴν κοιλιά μας; — Τί τρέχει; — Ναί. — Δὲν καταλαβαίνεις; Ἀκρίβαινε ὁ βόρβορος ἀπὸ τοῦ ὁποίου ζῶμεν. Κάμνουν παρὰ πολὺ ἐξόδευσιν αἱ Ἀθῆναι.

Ἀλλὰ δυστυχῶς ἀπέχομεν τόσον πολὺ τῆς μακαριότητος τοῦ χοίρου. Εἴμεθα οἱ ἄνθρωποι πολυπράγμονες. Εἴμεθα καὶ γραφικοί· οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνον ζήσεται ἄνθρωπος. Γεννᾶται δ' ἀμέσως ἡ οἰκονομολογικὴ σκέψις: ἀφοῦ λοιπὸν ἀκρίβαινεν ὁ ἀθηναϊκὸς βίος, τίς κτᾶται τὰ περιπλέον τῆς συνήθους ἀξίας τῆς ἀθηναϊκῆς ζωῆς, ἀφοῦ ὅλαι αἱ πολυπληθεῖς ἐργατικαὶ τάξεις πληρώνονται μὲ τοὺς πρὸ εἰκοσαετίας ἐπικρατοῦντας μισθούς; Βεβαίως ἔγινε μεγάλη αὔξησις καὶ τῶν τελωνειακῶν δασμῶν καὶ τῶν δημοτικῶν φόρων· ἀλλ' εἰς τὰ χειροτεχνικὰ ἔργα ὁ κυριώτερος παράγων εἶναι ὁ ἐργατικὸς μισθός.

Ἐντεῦθεν ἔχομεν τὸ ἀξίωμα:

Τῶν ἀντικειμένων ἡ τιμὴ ηὔξησεν· ἐκ τῆς αὐξήσεως αὐτῆς ἐπωφελοῦνται μόνον οἱ κεφαλαιοῦχοι· οὐχὶ δὲ καὶ αἱ ἐργατικαὶ τάξεις.

Ταύτην τὴν ἀδικίαν ἔρχεται νὰ καταπολεμήσῃ ἡ ἀπεργία, διότι τὸ κεφάλαιον ἔβαλε *τὸ μαχαῖρι σ' τὸν .αιμὸν* τῆς ἐργασίας· δὲν εἶναι κραυγὴ δικαίου ἣν ρηγνύει ἡ ἐργασία· εἶναι κραυγὴ συντηρήσεως· εἶναι κραυγὴ πνιγμοῦ. Ἡ κραυγὴ αὕτη—πρέπει νὰ ἐννοηθῇ—δὲν εἶναι σύμπτωμα ἐξεγέρσεως τοῦ ἐγωϊσμοῦ τῶν ἐργατικῶν τάξεων· ἀπ' ἐναντίας εἶναι γενναῖον σύμπτωμα κοινωνικῆς εὐεξίας. Ἡ τάσις τοῦ κεφαλαίου ἦτο νὰ περιστείλῃ τὴν ἐργασίαν εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο τῆς ἀθλιότητος—πέραν τοῦ ὁποίου ζοφεροὶ διανοίγονται ὁρίζοντες, τῆς πείνης, τῆς μέθης καὶ τοῦ ἐγκλήματος. Ὅταν ὁ ἐργάτης δὲν κερδαίνῃ εἰμὴ τὰ μέσα τῆς συγκρατήσεως τῶν τυλωδῶν χειρῶν του πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἐργασίας· ὅταν δὲν δύναται νὰ μεταβῇ εἰς τὴν οἰκογένειάν του φέρων ἄρτον τοὐλάχιστον καὶ ἐπιδόρπιον· ὅταν δὲν τῷ ἐπιτρέπηται νὰ στεγάζηται εἰς δωμάτιον, ἀλλ' εἰς τρώγλην· ὅταν δὲν τῷ συγχωρῆται νὰ τελέσῃ γάμον· ἢ ὅταν τελέσας ἀναγκάζηται νὰ βλέπῃ τὴν γυναῖκά του καὶ τὰ τέκνα του μετὰ καλπασμοῦ διατρέχοντα τὴν ὁδὸν τῆς πείνης καὶ τῆς γυμνώσεως—τότε, πῶς ἀπαιτεῖτε νὰ σωφρονῶσιν αἱ μεγάλαι ἐργατικαὶ τάξεις, ἡ βάσις αὐτὴ τῶν πόλεων καὶ τῶν μεγαλοπόλεων; Μὲ τὸ δικαίωμα δὲ τῆς καθολικῆς ψηφηφορίας δὲν ἐννοεῖτε ὅτι αἱ ἐργατικαὶ τάξεις εἶναι παράγων σπουδαῖος τοῦ πολιτεύματος; Ἐν Γαλλίᾳ ὁ Γαμβέττας δὲν εἶναι τὸ προϊὸν τῶν ἐργατῶν; Ἐν Ἀγγλίᾳ ὁ Γλάδστων δὲν εἶναι τὸ προϊὸν τῶν ἐργατῶν; Ἂς ἀναπτυχθοῦν καὶ ἐδῶ οἱ ἐργάται καὶ θέλετε ἰδεῖ ὅτι ἡ πολιτική μας ἀτμοσφαῖρα θὰ αἰθριάσῃ καὶ θὰ ἀνατείλουν καὶ ἐδῶ ἀρχαὶ τῆς πολιτείας, ἀρχαὶ τῆς κοινωνίας. Ἄλλως οἱ ἐνεστῶτες ὅροι τῆς ἐργασίας ὠθοῦσι τὸν ἐργάτην εἰς τὸ οἰνόπνευμα καὶ διὰ τοῦ οἰνοπνεύματος εἰς τὸ ἔγκλημα. Δὲν ἔχει ἄρά γε σχέσιν ἡ σύγχρονος αὔξησις τῶν κοινωνικῶν ἐγκλημάτων πρὸς αὐτὰς τὰς ἀνωμαλίας τῆς κοινωνικῆς ζωῆς παρὰ ταῖς κοινωνικαῖς τάξεσι;

* * *

Διὰ τοῦτο θερμῶς ὑποδεχόμεθα τὰς ἀπεργίας· καὶ ὅ,τι ἐπιθυμοῦμεν, τὸ ἐπαναλαμβάνομεν, εἶναι νὰ ἠδύναντο οἱ ἐργοστασιάρχαι, οἱ κεφαλαιοῦχοι, νὰ προελάμβανον αὐτάς.

Πιστεύετε ὅτι τὴν προπαρασκευαζομένην ἀπεργίαν τῶν **ῥαπτοεργατῶν** μᾶς τὴν προανήγγειλε πρὸ μηνὸς ἐμπορορράπτης ἐκ τῶν καλλιτέρων τῆς πόλεως, καὶ μᾶς τὴν προανήγγειλεν ἐνθουσιωδῶς, ἀναγνωρίζων τὸ δίκαιον τοῦ ῥαπτοεργάτου καὶ περιγράφων εἰς ἡμᾶς μετὰ ζοφερῶν χρωμάτων τὴν κοινωνικὴν αὐτοῦ δίαιταν;

Πρὸ εἰκοσαετίας, μάλιστα, ἐγνωρίζομεν ὅλοι τὰς Ἀθήνας, σήμερον καυχησιολογεῖ ἀναιδῶς ὁ λέγων ὅτι τὰς γνωρίζει. Αἱ Ἀθῆναι σήμερον εἶναι μικρὸν Παρισίδιον. κρύπτουσιν ὅλα τὰ μυςήρια καὶ ὅλα τὰ αἴσχη μεγαλουπόλεως. Γνωρίζομεν ὅλοι μέχρι τῆς πλέον κρυμμένης ῥαφῆς τὸ φροῦ-φροῦ τῶν ἐσθήτων τῶν μεγάλων Κυριῶν, γνωρίζομεν τὸν ἐραστὴν τῆς μιᾶς, τὴν τοα.λέταν τῆς ἄλλης, τὰς ἕξεις τῆς τρίτης, τοὺς θείους τῆς τετάρτης, τὸ Lait Impératrice καὶ τὸ Calydore τῆς ἄλλης· γνωρίζομεν τὸν κόσμον τῶν δύο πλατειῶν, τὸν κόσμον τῶν πρώτων θρανίων τῶν Ὀλυμπίων, ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι παρὰ ἡ ὁρατὴ σκηνὴ θεάτρου, ἐν ᾧ ὁ λοιπὸς κόσμος εἶναι τὸ ἐσωτερικὸν τὸ ἀδεξίτητον τοῦ νεωτέρου θεάτρου, ὡς ἡ Ὄπερα τῶν Παρισίων, καὶ τῆς Βιέννης, καὶ τῆς Βαϋρόυτ τοῦ Βάγνερ, ἐσωτερικὸν ὅπερ θαμβοῖ ἐκπλήττει καταθραύει τὴν περιέργειαν διὰ τοῦ πολυπλόκου τῆς διασκευῆς τῶν μηχανισμῶν καὶ τῶν ἀπροσδοκήτων εὐρυχωριῶν καὶ δαιδάλων καὶ ἀποκρύφων.

Τίς δύναται νὰ γνωρίζῃ τί ὑποφέρει ὁ ῥαπτοεργατικὸς κόσμος ἐν Ἀθήναις; Ὅταν ὅλοι μεταβαίνωμεν εἰς τὰ κομψὰ σαλόνια τῶν ἐμπορορράπτικῶν καταστημάτων καὶ παραγγέλλομεν ἐν κοστοῦμι ἢ μίαν ῥεδιγκόταν ἢ ἓν φράκον, ὅταν ὁ ἴδιος καταστηματάρχης μὲ τὸ μειδίαμα διανοῖγον τὸν μύστακά του, τὴν μαλακότητα τῶν λόγων καὶ τῶν χειρῶν του μᾶς προβάρει ἡμιραφὲς, μὲ μίαν περιχειρίδα, πολλάκις χωρὶς κράσπεδον τὸ ἔνδυμά μας, ἢ ὅταν μίαν ὡραίαν Δευτέραν ἢ Πέμπτην ἐκτυλίξωμεν τὸ καινουργές μας καὶ τὸ φορέσωμεν μετ' ἰδιαζούσης ἡδυπαθείας, τόσην πολλὴν ἐχούσης σχέσιν μὲ τὰς σχέσεις μας τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ γάμου μετὰ τῆς ποθεινῆς μας, γνωρίζομεν ποῖαι τυλῶδεις χεῖρες, ποῖοι ὑγροὶ καὶ ἐξησθενημένοι ὀφθαλμοί, ποία τρέμοντα γόνατα, ποία γύμνωσις δωματίου καὶ κλυθμηρισμοὶ μικρῶν καὶ μελαγχολία οἰκογενειακὴ παρηκολούθησαν τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ, ἐφ' οὗ ὁ ἀγοραστὴς οὐδὲν ἄλλο βλέπει ἀλλ' ἢ τὸ μυστηριῶδες ἐκεῖνο γόητρον ὅπερ τὸ καινουργὲς ἐξασκεῖ ἐφ' ὅλων τῶν αἰσθήσεών μας, τὸ μαλακόν, τὸ φαιδρόν, τὸ νέον ὡς κόρη δεκαεξάετις, χωρὶς πτυχὴν καμμία, οὔτε ῥυτίδα;

* * *

Καὶ οἱ ῥαπτοεργάται ἐργάζονται *μὲ τὸ κομμάτι*· ἰδοὺ σημειώσις τῶν ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων τιμῶν.

Ἀνώτεραι:

Ζακέτο, φρ. 19.— Ῥεδιγκότα φρ. 26.—Φράκο φρ. 30. Τὰς τιμὰς αὐτὰς πληρόνουσι δύο καὶ μόνα Καταστήματα, τὸ τοῦ Μπερριὲ καὶ τὸ τοῦ Φερετοπούλου καὶ Σπηλιοπούλου, ἀμφότερα τῆς *Ὁδοῦ Σταδίου*.

Κατώτεραι:

Ζακέτο, 14 δρ.—Ῥεδιγκότα 18 δρ.—Φράκο, 22 δρ. Εἶναι τιμαὶ ἐπικρατοῦσαι εἰς ὅλα τὰ λοιπὰ ἐμπορρραπτικά. Ἀγνοοῦμεν ἂν ὑπάρχουν καὶ κατώτεραι, ἀλλὰ φαντάζόμεθα τί ῥαπτικὰ πληρώνουν μερικοὶ ῥάπται ὅταν ἀκούῃς τὸν δεῖνα ὅτι ἔκαμε ὁλόκληρον κοστοῦμι τὸ ὁποῖον μαζὶ μὲ τὸ ῥάσγμα ἐπλήρωσε 30 δρ.

Ἀναλύομεν τὰς τιμὰς αὐτάς.

Τὸ ζακέτο ῥάπτεται ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν. Ὥστε ὁ ἐργάτης κερδαίνει ἐπάνω κάτω 5 δραχμὰς τὴν ἡμέραν. Καλὰ, θὰ εἴπητε, πολὺ καλά· ἀλλ' ἔχετε ὑπομονὴν ὀλίγην. Ὁ λαμβάνων 14 δρ. διὰ τὸ *ζακέτο* ὀφείλει νὰ πληρώσῃ καὶ εἰς βοηθόν τινα τὸ ὀλιγώτερον τρεῖς δραχμάς· ἀμέσως τὸ ἡμερομίσθιον περιορίζεται τὸ πολὺ εἰς 4 δρ. Πάλιν, καλὰ, θὰ μᾶς εἴπητε καὶ πάλιν σᾶς λέγομεν, ἔχετε ὀλίγην ὑπομονήν

Ὁ ῥαπτοεργάτης δὲν εὑρίσκει καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἐργασίαν· τὸ μικρὸν χάσμα ὅπερ διανοίγει εἰς τὸν ὑποδηματοποιὸν, ὡς εἴπομεν ἐν τῷ περὶ αὐτῶν ἄρθρῳ, τὸ εἰς τὴν γλῶσσάν των λεγόμενον *χασομέρι*, ἤτοι ἡ ἡμέρα καθ' ἣν τ' ἀφεντικὸ δὲν ἔχει νὰ τοῦ δώσῃ ἐργασίαν, τοῦθ' ὅπερ διὰ τοὺς ὑποδηματοποιοὺς τὸ πολὺ δύναται νὰ συμβαίνῃ ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος, διὰ τὸν ῥαπτοεργάτην τὸ χάσμα αὐτὸ μεταβάλλεται εἰς ἄβυσσον, ἥτις διαιρεῖ τὸν ἐνιαυτὸν τοῦ ἐργάτου εἰς μίαν θολὴν ἡμέραν ἐξάμηνον — καὶ εἰς μίαν νύκτα ὁλόμαυρον καὶ δακρυσμένην. Κατὰ τὴν ἡμέραν ὁ ῥαπτοεργάτης ἐργάζεται καὶ ξηροτρώγει. Τὴν νύκτα ὁ ῥαπτοεργάτης δὲν ἐργάζεται καὶ πεινᾷ Ὀκτώβριος, Νοέμβριος καὶ Δεκέμβριος—Ἀπρίλιος, Μαῖος καὶ Ἰούνιος εἶναι ἓξ παχεῖαι (ὁ Θεὸς νὰ τὰς κάμῃ τοιαύτας) ἀγελάδες τῶν ῥαπτοεργατῶν, διότι οἱ ῥαπτέμποροι τοῖς δίδουν ἐργασίαν· οἱ ἐπίλοιποι μῆνες εἶναι αἱ ἓξ ἰσχναὶ ἀγελάδες, διότι οἱ ῥαπτέμποροι δὲν τοῖς δίδουν ἐργασίαν. Μῆνες εὐφορίας, κυριολεκτικῶς, μόνον σίτου δηλαδὴ, καὶ μῆνες σιτοδείας, οὔτε σίτου δηλαδή. Διότι βλέπετε ὅτι ἀγοράζομεν καθημερινῶς ἄρτον, κρέας καὶ γλυκύσματα, ἀλλὰ δὲν παραγγέλλομεν καθημερινῶς σκελέας, ἐπενδύτας καὶ ἐσωκάρδια. Ὅλοι ἔχομεν θερινὴν καὶ χειμερινὴν περίοδον τοῦ Ἔτους καθ' ἃς κατασκευάζομεν ἐνδύματα. Οἱ ἀσωτότεροι ἐξ ἡμῶν ἔχουν καὶ τὰ λεγόμενα μισοκαίρια (demi—saison) ὅ ἐστι τέσσαρας περιόδους. Ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἀρκοῦν νὰ φράξουν τὴν ἐργατικὴν ἄβυσσον.

Τί γίνεται λοιπὸν τὸ ἡμερομίσθιον τῶν τεσσάρων δραχμῶν, διὰ τὸ ὁποῖον ἐλέγετε: Καλὰ, πολὺ καλά. Μένει γυμνὸν δίδραχμον, καὶ ἰδοὺ ἐρχόμεθα εἰς τὴν ἀδυσώπητον ἀναλογίαν τῶν 60 δραχμῶν, καὶ τὴν ἔτι ἀδυσώπητον ἁρμονίαν ὅλων τῶν ἐργατικῶν μισθῶν, διότι μὲ τὰς ἑξῆντα αὐτὰς δραχμὰς εἴδομεν δερομένους καὶ τοὺς τυπογράφους καὶ τοὺς ὑποδηματοποιοὺς καὶ τοὺς ῥαπτεμπόρους. Καταλαμβάνετε τὸ μυστήριον αὐτὸ τῆς ἁρμονίας μεταξὺ τοιούτων ἀντιθέτων ἐπιτηδευμάτων; Εἶναι τὸ ἀρνητικὸν μυστήριον τοῦ θανάτου· πληρόνεται ὁ ἐργάτης διὰ νὰ μὴν ἀποθάνῃ καὶ μείνωμεν ἔπειτα ἡμεῖς οἱ κύριοι χωρὶς βρακί, χωρὶς ὑπόδημα καὶ χωρὶς Καμπούρογλον καθ' ἑκάστην πρωΐαν.

Ἀπτόμεθα μόνον τοῦ μεγάλου ζητήματος τῆς παιδικῆς ἐργασίας, δι' ὃ κατηναλώθησαν σύνοδοι ὁλόκληροι τοῦ ἀγγλικοῦ παρλαμέντου. Οἱ ῥαπτέμποροι δουλεύονται ὑπὸ πληθοῦς εἰλώτων. Μείρακες δωδεκαετεῖς καὶ δεκατριετεῖς πληρόνονται μόνον 50 λεπτὰ, κ' ἐργάζονται ἀπὸ πρωΐας

μέχρις ἑσπέρας, τὸν δὲ χειμῶνα μέχρι τοῦ μεσονυκτίου, ἐνῷ ἐν Ἀγγλίᾳ αἱ ὧραι τῆς ἐργασίας τῶν παίδων εἶναι κανονισμέναι καὶ ὁ ἐργοστασιάρχης δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ τοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ.

Τῶν δὲ μεγάλων ἐργατῶν αἱ ἐργάσιμοι ὧραι παρατείνονται δεκαεπτὰ πολλάκις ὥρας τὸ ἡμερονύκτιον.

Παραλείπομεν τὰς πτωχὰς ἐργατίδας, διότι μὲ αὐτὰς θὰ ἐνασχοληθῇ εἷς τῶν συνεργατῶν τοῦ *Μὴ Χάνεσαι* καὶ καταλήγομεν τὸ πέραν τοῦ δέοντος παραταθὲν ἄρθρον μας, μὲ τὴν εὐχὴν νὰ ἐπέλθῃ συνεννόησις μεταξὺ ἐργατῶν καὶ Κατασταματαρχῶν ἐννοούντων τῶν τελευταίων ὅτι καὶ ἡ Εἰλωτία ἔχει δυνάμεις καὶ δυνάμεις ἱκανὰς νὰ παραλύσουν τὴν ἐπιρροὴν τοῦ κεφαλαίου.

Καλιβάν.

ΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ.

Ἀνέγνωτε τὸν *Ναβάβ*, μυθιστόρημα τοῦ Δωδέ; Εἷς μεσημβρινὸς Γάλλος, πωλῶν καρφὶ καὶ παλαιὰ σίδηρα εἰς τὴν προκυμαίαν τῆς Μασσαλίας ὅτε ἦτο πατς, ῥιφθεὶς εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Τύνιδος, εἰς καιροὺς καθ' οὓς οἱ τυχοδιῶκται ἐρρίπτοντο ἐκεῖ γυμνοὶ καὶ ἔφευγον διὰ νυκτὸς ἑκατομμυριοῦχοι, κερδίσας τὴν εὔνοιαν τοῦ Βέη, γενόμενος προμηθευτὴς ὅλων τῶν φαντασιοπληξιῶν ἀκατασχέτου εἰς ἀσωτίας παραφροσύνης, κερδίζων ἑκατὸν χιλιάδας ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν εἰς ἑκάστην προμήθειαν, προμηθεύσας αὐτῷ ἕνα θρόνον χρυσοῦν ἀξίας μόλις ἑκατὸν χιλιάδων ἀντὶ δύο ἑκατομμυρίων, καὶ μίαν *φρεγάταν μὲ μουσικὴν* ἀντὶ διπλασίου ποσοῦ, ἐπὶ τέλους πεσὼν εἰς δυσμένειαν, συλλέξας ὅλα του τὰ ἑκατομμύρια, πλὴν τῶν ἀκινήτων, καὶ ἀπελθὼν εἰς Παρισίους νὰ ζήσῃ ὡς *Ναβάβ*, ν' ἀποκτήσῃ πολιτικὴν ἐπιρροήν, νὰ γνωρίσῃ τὸν μέγαν κόσμον, νὰ ἀσωτεύσῃ, νὰ κατακτήσῃ, νὰ δαπανήσῃ, νὰ εὐεργετήσῃ, νὰ διοργανίσῃ βροχὰς ἀπὸ χρυσὸν καὶ ἐπὶ τέλους νὰ γίνῃ *προσωπικότης!* *Ναβάβ* λέγονται ἐν Παρισίοις ὅλα τὰ ἐξ Ἀνατολῆς προερχόμενα χρυσοφόρα ἀνδράποδα, τὰ ὁποῖα ἐκτίθενται εἰς πλειστηριασμοὺς ἐκμεταλλεύσεως ἐν μέσῳ τῶν παρισινῶν Σειρήνων διαφόρου φύλου, γένους, τάξεως, εἴδους, ὅσαι δύνανται νὰ προσελκύσωσιν εἰς τοὺς κόλπους των τὸ χρυσίον καθ' ὁμάδας, κατὰ ποδιάς, κατὰ σάκκους, ἀντιπαρέχουσαι φρισσούσας ἡδονάς, ἐπίχρυσα θέλγητρα, ἐνεκρίους παραδείσους, δόξαν χανομένην εἰς τὸ κυανοῦν, ἐπιρροήν, γνωριμίας, ἐγκώμια, λογοπαίγνια, συναναστροφήν, ἀκολουθίαν, αὐλήν. Ὁ Ναβὰβ δὲν ἀνήκει πλέον εἰς ἑαυτόν, ἀνήκει εἰς τὰς βδέλλας τῶν Παρισίων, σχηματιζούσας τεχνητὴν ἀτμοσφαῖραν, ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας αἰωροῦνται ὡς κολοσσαῖαι πολύχρωμοι φυσαλλίδες καὶ ἔπειτα διὰ μιᾶς θραύονται ὡς ὁ Ναβὰβ τοῦ Δωδαί, ἀφοῦ ἐπλήρωσεν ὅλους τοὺς Παρισίους τοῦ ὀνόματός του, πίπτει ἀπόπληκτος ἐντὸς τοῦ θεωρείου εἰς τὸ θέατρον τοῦ προστατευμένου του Καρδαιλλιὰκ, ὅπου παρεστάθη δράμα δι' οὗ ἐκεραυνοβολοῦντο οἱ ταχυδακτυλουργοὶ τραπεζῖται, οἱ διὰ τοῦ παιγνίου τῶν μετοχῶν ληστεύσαντες καὶ γυμνώσαντες κόσμον, ὧν εἷς εἶχε καταντήσει καὶ ὁ πτωχὸς Ναβὰβ, πολιορκηθεὶς ὑπὸ κακούργων, ὑπὸ πανούργων, ὑπὸ βδελλῶν· ἀλλὰ πρὶν ἴδῃ τὸ Βάτερλώ του, ὁ Ναπολέων οὗτος τῶν τυχοδιωκτῶν, διῆλθε δι' ὅλων τῶν σταδίων τῆς δόξης εἰς ἃ ἔφθανε στρώνων τὴν ὁδὸν διὰ χρυσίου, καὶ ἐκ τῶν σταδίων αὐτῶν τὸ ἐνδοξότερον ἦτο τὸ τοῦ Βουλευτοῦ—τῆς Κορσικῆς;

Τίς τὸν ἀνέδειξε βουλευτήν; Εἷς διοικητὴς Κορσικανός, μυστηριώδους κακούργου *Κτηματικῆς Τραπέζης* ἄνευ πίστεως, ἄνευ κεφαλαίων, ἄνευ ἐπιχειρήσεων, φυτοζωούσης δι' ἀτιμιῶν, διὰ ψεύδεων, δι' ἀπάτης, εἰς ἃς παρέσυρε τὸν Ναβὰβ ὡς πρόεδρον τοῦ Συμβουλίου.

Ἡ *Κτηματικὴ* εἶχεν ὑποκατάστημα εἰς τὴν Κορσικὴν, ὅπου θὰ ἐξετίθετο βουλευτὴς ὁ περίφημος Ναβάβ. Εἰς Κορσικὴν ὑπῆρχον τὰ μεταλλεῖα ἀνήκοντα εἰς τὴν Τράπεζαν, μαρμαρωρυχεῖα ἀνήκοντα εἰς αὐτὴν, ἀτμόπλοια ἰδικά της, δάση ἰδικά της καὶ σιδηρόδρομοι ἰδικοί της. Τί δὲ ὑπῆρχον ἀνθ' ὅλων αὐτῶν; Τὰ μεταλλεῖα ἦσαν ἐπὶ τοῦ χάρτου, τὸ Ὑποκατάστημα ἦτο κατηρειπωμένη τις οἰκία μὲ μίαν ἐπιγραφὴν, τῆς ἄλλης μισῆς φαγωθείσης ὑπὸ τῶν βροχῶν καὶ τῶν ἀνέμων. Ἀντὶ μαρμαρορυχείων ὑπῆρχε μία μεγάλα τρύπα, καὶ ἐπ' αὐτῆς δύο σανίδες ἐν εἴδει σταυροῦ μὲ τὴν ἐπιγραφὴν: *Ἑταιρία μαρμάρων*. Τὰ δάση ἦσαν ἐνάκρια· καὶ σιδηρόδρομοι ἀπεδείχθη ὅτι ἐλέγοντο ἐν Κορσικῇ τὰ μέλη τῆς μυστικῆς Ἀστυνομίας, στρατολογούμενα ἐπὶ Ναπολέοντος, κυρίως μεταξὺ Κορσικανῶν.

Διὰ τῶν προγραμμάτων αὐτῶν καὶ διὰ τοῦ χρυσίου του ἐξελέγη ὁ Ναβὰβ, κυρίως καλούμενος Βερνὰρ Ζανσουλὲ, βουλευτὴς Κορσικανός.

* * *

Αὐτὰς τὰς καλλιτεχνικὰς σελίδας τοῦ Δωδὲ, τὰς ὁποίας πολλάκις ἐροφήσαμεν ὡς τὸ ἡδονικώτερον ποτὸν, ἀνέμνησεν ἡμῖν ὁ βουλευτὴς Ἄρτης κ. Γ. Παχὺς ὅστις, ἀφοῦ καὶ αὐτὸς ἀρξάμενος ἐκ μικρῶν καὶ εὐτελῶν πρὸ εἰκοσαετίας ἀνήγαγε τὴν βαρεῖάν του ὕπαρξιν μέχρις ἑκατομμυρίων, ἀφοῦ πρωτηγωνίστησεν ἀπαισίως εἰς τὸ ταχυδακτυλουργικὸν μέρος τοῦ Λαυριακοῦ ζητήματος, καὶ κατώρθωσε νὰ ἐξαπατήσῃ τοὺς περὶ τὸ Λαύριον χωρικοὺς, παραστήσας εἰς αὐτοὺς ὅτι ἀγοράζει τὰ χώματά των διὰ νὰ κατασκευάσῃ μποτίλιες—περιέργως δὲ πρό τινων ἡμερῶν ἀκόμη εἶχον σταλῇ ἡμῖν ἐντυπώσεις τινὸς ἐκδρομῆς ἐπὶ Λεωφορείου ὅπου μία χωρικὴ τῶν μερῶν ἐκείνων διηγεῖτο τοῖς συνοδοιπόροις της στενάζουσα καὶ σείουσα τὴν κεφαλὴν τὰς ἀπάτας αὐτὰς τοῦ κ. Παχὺ—ἀφοῦ οὕτω πως συνεταιρίσθη τὸν κ Σερπιέρην καὶ ἐβούτιξε μέχρι λαιμοῦ καὶ ὦτων εἰς τὸν λαυριακὸν χρυσὸν, ἀφοῦ ἐξηκολούθει μέχρι καὶ τῆς προσαρτήσεως τοῦ μέρους τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Θεσσαλίας νὰ εἶναι Ἰταλὸς ὑπήκοος, διὰ νὰ ἔχῃ ὅλην τὴν εὐχαρίστησιν ἐπὶ Λαυρίου τῆς γαλλοϊταλικῆς μανίας ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸ συμφέρον δύο τριῶν ἁρπάγων ὑπηκόων των, κατώρθωσε δὲ νὰ γίνῃ πολίτης Ἕλλην χάριν εἰς τὸ τοῦ Κουμουνδούρου Β. Διάταγμα δι' οὗ κατηργήθη ἡ διετὴς προθεσμία τῆς πολιτογραφήσεως, ἴσως ἵνα ἐναγκαλισθῶμεν αὐτοστιγμεὶ ὡς ἀδελφοὺς τὸν κ. Παχὺν καὶ τὸν Ἐρνέστον Σιοῦμαν, παρουσιάσθη αἴφνης προστάτης τῶν χωρικῶν τῆς Ἄρτας, ἀναμορφωτὴς τῶν ἀγροτῶν, κοινωνιστὴς, ἐχθρὸς τῆς ἰδιοκτησίας, Πάρνελλ, καὶ κατῆλθε μὲ τοὺς τίτλους αὐτοὺς νὰ διαβουκολήσῃ, ὡς ὁ Παγανέτης τοῦ Ναβὰβ τοὺς Κορσικανοὺς, τοὺς δυστυχεῖς ἀγρότας τῆς Ἄρτας, πρὸς οὓς ὑπεσχέθη νὰ διαθέσῃ *ὅλα τὰ μέσα του* ὅπως τοὺς καταστήσῃ ἀπὸ ἁπλῶν καλλιεργητῶν ἰδιοκτήτας καὶ νοικοκυραίους. «Νομίζει μάλιστα ὅτι τοὺς εἶπεν ἀρκετὰ καὶ παύει διὰ νὰ μὴν τοὺς γίνεται **φορτηγός**».

Τώρα δ' ἐξέδωσε φυλλάδιον. *Τὸ ἐν Ἠπείρῳ ἀγροτικὸν ζήτημα ὑπὸ Γεωργίου Παχύ*, διὰ τὸ ὁποῖον ἐνθυμούμενοι τὸν εὐφυέστατον Πιρὸν, φανταζόμεθα τὸν ἑξῆς διάλογον μεταξὺ τοῦ συγγραφέως τοῦ φυλλαδίου καὶ φίλου του:

— Ἀνεγνώσατε τὸ φυλλάδιόν μου;

— Ὄχι· καὶ σεῖς, κύριε, τὸ ἀνεγνώσατε;

* * *

Εὐτυχῶς εἰς τὴν κοινωνιστικὴν αὐτὴν ἐκστρατείαν ὁ κ. Γ. Παχὺς δὲν ἐγκατελείφθη μόνος· διότι τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα ὑπὸ τὴν μορφὴν δημεύσεως κεκτημένων δικαιωμάτων, καταστροφῆς τῶν ἰδιοκτησιῶν, ἰδιοποιήσεως περιουσιῶν, ἀναστατώσεως τῶν χωρικῶν, δὲν περιωρίσθη μόνον ἐν Ἄρτῃ, ὅπου ὁ ἀγὼν παρωξύνθη μεταξὺ τοῦ μεγάλου γαιοκτήμονος Καραπάνου, ἔχοντος ἐναντίον του ὅλον τὸ οἰκονομολογικὸν καὶ τραπεζιτικὸν παρελθόν του καὶ τοῦ κ. Γ. Παχὺ, μόνον δι' αὐτῆς τῆς ἀναστατώσεως τῶν χωρικῶν δυναμένου νὰ συγκρατήσῃ τὴν κοινοβουλευτικήν του ὑπόστασιν.

Τὸν κ. Γ. Παχὺν ἔλαβον ἐκ τῆς χειρὸς καὶ κοινὸν ὀρχοῦνται χορὸν τρεῖς ἄλλοι Βουλευταί, οἱ κύριοι Καραϊσκάκης, Ῥαδινὸς καὶ Ἀδαμόπουλος. Ὁ θίασος αὐτὸς τῶν ἐπαναστατῶν ἐπεξέτεινε τὸ ζήτημα καὶ εἰς Θεσσαλίαν. Μεγάλοι γαιοκτήμονες οἱ κύριοι Γεώργιος Ζαρίφης, Χρηστάκης Ζωγράφος, πρόκειται νὰ κηρυχθῶσιν ἀκτήμονες ὑπὸ τῆς χαριέσσης αὐτῆς Τετράδος, διότι ὁ μὲν κ. Καραϊσκάκης *ἐπόθησεν ἡ ψυχή του* τὸ χωρίον Μαυρομάτι, ὅπου κατὰ παράδοσιν ἀπέθανεν ἡ μήτηρ του· οἱ δὲ Ἀδαμόπουλος καὶ Ῥαδινὸς ἐπεθύμησαν νὰ γίνουν οἱ Γράκχοι τῆς Θεσσαλίας.

Τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα ἔχει βεβαίως οὐσίαν καὶ ὑπόστασιν· καὶ ὡς τοιοῦτο θέλομεν τὸ συμπεριλάβει εἰς τὰς μελέτας μας, διότι δὲν τὸ νομίζομεν ἡμεῖς αὐτὸ τὸ ζήτημα στάδιον ἀνταγωνισμοῦ μεταξὺ τῶν κυρίων Καραπάνου καὶ Παχὺ, ἀδιαφοροῦντες καὶ περὶ τοῦ ἑνὸς καὶ περὶ τοῦ ἄλλου, μὴ δυνάμενοι νὰ συμπαθήσωμεν οὐδετέρῳ ἐξ αὐτῶν. Τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα ἀφορᾷ ὅλην τὴν Ἑλλάδα, διότι πανταχοῦ ὑπάρχουν μεγαλοκτηματίαι καὶ καλλιεργηταὶ καὶ ἀπαιτεῖται ἡ νομοθεσία νὰ κανονίσῃ τὰς σχέσεις αὐτῶν, οὐχὶ ἵνα ἐκμηδενίσῃ τοὺς γαιοκτήμονας, διότι χωρὶς μεγάλων γαιοκτημόνων οἵτινες μόνοι καθιστῶσι δυνατὴν τὴν λεγομένην *μεγάλην καλλιέργειαν* εἶναι προβληματικὴ ἡ ὑπόστασις τῆς γεωργίας.

Ἀλλὰ τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα ὡς ἐγεννήθη ἐν τῇ Ἠπείρῳ καὶ τώρα εἰς μεμονωμένα χωρία τῆς Θεσσαλίας εἶναι κατὰ τὰ δύο τρίτα γέννημα τῶν φιλοδοξιῶν τοῦ κ. Παχὺ ἀφ' ἑνὸς, μιᾶς τάξεως μικρεμπόρων τοκογλύφων τῆς Θεσσαλίας, *παρακεντέδων* τὸ ὄνομα, οἵτινες εὑρίσκοντες πρὸ τῶν ποδῶν των ἀντίστασιν εἰς τὰς τοκογλυφικάς των τάσεις τὰ πρὸς 6 0]0 δάνεια τοῦ Χριστάκη Ζωγράφου καὶ πολλάκις δωρεὰν, θέλουν νὰ ἄρωσι ἐκ τοῦ μέσου τοιούτους βλάκας δανειστὰς, ἵνα ἐγκαταστήσωσιν αὐτοὶ τοὺς χρυσοῦν θρόνους τῶν 30 καὶ 60 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, καὶ ἐπὶ τέλους τῆς εἰς τὰς νέας ἐπαρχίας ἐπιδρομῆς τῶν δικηγόρων, ὧν οἱ πλεῖστοι ἀτενίσαντες ἐξ ἀπελπισμοῦ τὸν οὐρανὸν εἶδον ἐν εἴδει χρυσῆς βροχῆς τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα καταιωνούμενον καὶ εἶπον: *Εὕρομεν τὸ μάννα μας*, διότι εἰς τοὺς γεωργικοὺς πληθυσμοὺς τῆς Θεσσαλίας δὲν ὑπάρχει σχεδὸν δίκη χωρὶς ἀγροτικὸν ζήτημα. Ἐπέπεσαν λοιπὸν ὅλοι οἱ ἐπιδρομεῖς ἐναντίον του, τὸ ἥρπασαν ἀπ' ἐδῶ, τὸ κατεξέσχισαν ἀπ' ἐκεῖ καὶ τὸ μετέβαλον εἰς πολύμαστον Ἀρτέμιδα, ἐξ ἧς οἱ ἄνθρωποι βυζαίνουν τάλληρα, τάλληρα, τάλληρα, διότι πολλοὶ ἐσχημάτισαν ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν περιουσίας ἀπὸ δέκα καὶ δεκαπέντε χιλιάδας δραχμάς.

Λοιπὸν, Παχὺς, Παρακεντέδες, δικηγόροι, ἰδοὺ οἱ τρεῖς πατέρες τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος. Φαντάζεσθε τὸ τέκνον των ποῖον εἶναι;

Θέλομεν σᾶς δώσει φωτογραφίαν του εἰς ἓν ἐκ τῶν προσεχῶν.

Καλιβάν.

ΕΙΣ ΠΟΣΤΔΑΜ

Κ' ὁ βασιλεύς μας ἔτρεξε 'στοῦ Πόστδαμ τὸ παλάτι,
νὰ 'δῇ τὸν Αὐτοκράτορα τῆς φίλης Γερμανίας,
νὰ φᾷ, νὰ πιοῦν σὰν βασιλεῖς, καὶ νὰ τὰ ποῦν κομμάτι,
κ' ἴσως νὰ κάνουν σχέδια μεγάλης συμμαχίας.
Τὸ Βερολῖνο σύσσωμο γιὰ τοῦτο ἐκινήθη,
καὶ 'στὸ τραπέζι των αὐτὸ κ' ὁ Βίσμαρκ προσεκλήθη.

Ὁ Γεῶργος δύο ἔτρωγε κ' ὁ Αὐτοκράτωρ ἕνα,
σοῦ ἐκατέβαζε μπουκιαῖς, ποῦ ἤτανε τρομάρα·
ὁ Βίσμαρκ τὸν ἐκύτταζε μὲ μάτια πυρωμένα,
καὶ τὸν ῥωτοῦσε κἄποτε γιὰ τὴ 'δική μας φάρα.
Κ' ὁ βασιλεύς μας γελαστὸς καὶ καταμπουκωμένος,
δὲν 'πρόφθαινε νὰ τ' ἀπαντᾷ γιὰ τὸ σοφό μας γένος.

—Καὶ πῶς περνᾷ, τὸν ῥώτησε, ἐκεῖν' ἡ μαλαγάνα;
(ὁ Κουμουνδοῦρος δηλαδή) . . . πολὺ καλὰ πιστεύω·
ἂν κ' ἡ βουλὴ τὸν τσάκισε, ἡ ἀκριβή του μάννα,
ἐκεῖνος δὲν σκοτίζεται . . ἄ! πόσο τὸν ζηλεύω!
—Ἐπῆγε εἰς τὰ Μέθανα 'λίγα λουτρὰ νὰ κάνῃ,
καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐσκόπευε νὰ φύγῃ γιὰ τὴ Μάνη.

—Περίεργον! . . γιατὶ ἐκεῖ 'στὰ Μέθενα πηγαίνει,
καὶ 'στοῦ Βισβάδεν τὰ λουτρὰ δὲν ἦλθε;...νὰ τοῦ 'πῆτε
πῶς 'στὸ Βισβάδεν ὁ Βισμὰρκ τοῦ χρόνου τὸν προσμένει
γιὰ νὰ γλεντίσουν *ρεφερὲ* σὰν Γερμανοὶ πολῖται.
Καὶ τώρα ἂς ῥουφήξουμε καὶ 'λίγο 'στὴν ὑγειά του!
κ' οἱ τρεῖς **Ἐβίβα**, 'φώναξαν, τοῦ γέρο—διπλωμάτου.

Καὶ εἶπε εἰς τὸν Γεῶργο μας ὁ Αὐτοκράτωρ τότε:
—«Ἐ'Στὴν Αἴγυπτο,ὦ βασιλεῦ, τὸ 'δεῖξατε καὶ πάλι·
μονάχα σεῖς φανήκατε ἀληθινοὶ ἱππόται,
καὶ πιὸ πολλὰ ἐκάματε παρὰ οἱ 'Αγγλογάλλοι.
Ἐσεῖς καὶ ὑπηκόους μου ἐσώσατε ἀκόμα,
καὶ τ' ὄνομά σας φέρεται εἰς ὅλων μας τὸ στόμα.»

—

Κι' ἀπήντησεν ὁ βασιλεὺς τοῦ ἔθνους τῶν 'Ελλήνων:
—«Σᾶς βεβαιῶ πῶς τίποτε ἀπὸ αὐτὰ δὲν ξέρω·
καὶ 'στὴ Δανία, φίλοι μου, κι' ἐδῶ 'στὸ Βερολῖνον
κανένας δὲν μοῦ τἄγραψε, ἐν τούτοις ὅμως χαίρω.
Ναὶ μὲν, διαβάζω ποῦ καὶ ποῦ καμμιὰ ἐφημερίδα,
ἀλλ' οὔτε ἤκουσα γι' αὐτὰ, οὔτ' ἔμαθα, οὔτ' εἶδα.

—

—Ὁ Σὶρ Τρικούπης τἄκαμε, χωρὶς νὰ λάβω γνῶσι,
καὶ ἔκαμε πολὺ καλὰ τὸν κόσμο νὰ συνδράμῃ·
μὰ ἔπρεπε κι' ὁ βασιλεὺς τὴ γνώμη του νὰ δώσῃ,
ἐν τούτοις εἶν' ἐλεύθερος νὰ κάμῃ ὅ,τι κάμει.
Λοιπὸν ἂς πιοῦμε τώρα μιὰ γι' αὐτὸν καὶ τὴν πατρίδα...
εἶπεν αὐτὰ, καὶ ἔφαγε ἀκόμη μιὰ μερίδα.

—

—Καθόλου δὲν αἰσθάνομαι καλὰ τὸν ἑαυτό μου·
μὰ ἔχω μιὰ ἀνορεξιὰ, ποῦ δὲν 'μπορῶ νὰ φάγω...
γιὰ τοῦτο ἀπεφάσισα μὲ τὸν πρωθυπουργό μου,
εἰς τοῦ Βισβάδεν τὰ λουτρὰ γιὰ κάμποσο νὰ 'πάγω.
Ἤπιαν καὶ ἄλλο, κι' ἤθελαν νὰ 'ποῦν ἀκόμη τόσα,
ἀλλὰ τοῦ Ρήνου τὸ κρασὶ τοὺς 'μπέρδεψε τὴ γλῶσσα.

Souris.

ΦΡΟΥ ΦΡΟΥ

—

Ἂν θελήσῃ νὰ μονομαχήσῃ ὁ 'Αραμπῆς μὲ τὸν Ἄγγλον στρατηγὸν Ἄλισσων θὰ βρεθῇ πολὺ γλήγορα δεμένος χεροπόδαρα μὲ *ἄλυσσον*

—

Ἰδοὺ πῶς θ' ἀκούσῃ ὁ 'Αραμπῆς τὸ ὄνομα τοῦ στρατηγοῦ Οὐελσελεύ:
— *Οὐαί! σὲ λέει!*

—

Ἐρώτησις:
Διατί νὰ ὀνομάζηται ὁ κ. Συντάκτης τῆς *Στοᾶς* Βαμπᾶς καὶ ὄχι Γαμπᾶς, ἀφ' οὗ τὸ διακρίνον αὐτὸν εἶναι αἱ ὑψηλαί του γάμπαι;

—

Διὰ τοὺς μὴ πιστεύοντας, τὸ Δημαρχεῖον εἶναι ἐδῶ, καὶ ὁ Διεκπεραιωτὴς τοῦ Πρωτοκόλλου ἐκεῖ, καὶ τὰ ἔγγραφα τὰ ἐπίσημα καὶ τὰ συμβόλαια τὰ ἐπίσημα παρεκεῖ, τὰ ὁποῖα φέρουν ἐπιβεβλημένον τὸν τίτλον:

Πρὸς τὴν Α. Ἐξοχότητα
τὸν πρίγκιπα Σοῦτσον Δήμαρχον Ἀθηναίων

Καὶ ἄλλο συμβόλαιον ὅπερ συνέταξεν ἐν Παρισίοις ὁ ὑδραυλικὸς κ. Τρίμης, ἐνῷ γράφεται:
Ἡ Α. Ε. ὁ πρίγκιψ Σοῦτσος, βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ κ. Τρίμη κτλ.

Καὶ εἰς τὸ ἐπ' ἐγκαινίοις τοῦ Παρισίων Δημαρχεῖον δοθὲν γεῦμα ὁ κ. Δήμαρχος παρουσίασε τὸ ὄνομά του ἐντὸς τοῦ τίτλου πρίγκιπος, ἐν ἔτει 1882, ἕκτη ἡ ἑβδόμη Γαλλικὴ Δημοκρατία, πρόεδρος Γρεβῦ, ὑπουργεῖον ἄνευ ὀνόματος, κτλ. κτλ. ὅτε ὁ κ. Δήμαρχός μας ἐνόμισεν ὅτι ἂν ἔδιδε μόνον τ' ὄνομά του χωρὶς τὸ *πρίγκιψ* δὲν θὰ ἐγίνετο δεκτὸς καὶ θάμενε νῆστις.

Ἠγέρθη λοιπὸν συζήτησις εἰς τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Ἀθηναίων, πρωτοστατοῦντος τοῦ φανατικοῦ κ. Φιλήμονος, ἂν πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ἔγγραφα καὶ συμβόλαια ἔγκυρα τὰ ὁποῖα ὁ κ. Δήμαρχος ὑπέγραψεν ὑπὸ ψευδὲς ὄνομα.

Ἐὰν ἠκυροῦντο, θὰ ἐζημιόνετο ὁ δῆμος.

Ἐὰν δὲν ἠκυροῦντο, θὰ ἐδέχετο καὶ τὸ Συμβούλιον σιωπηρῶς τὸν κ. Σοῦτσον ὡς πρίγκιπα.

Καὶ τί μὲ τοῦτο; Ἀφοῦ ἔχομεν τὸν 'Αθερινόπουλον πρίγκιπα, διατί νὰ μὴν ἔχωμεν τὸν Δήμαρχόν μας;

Συμβουλεύομεν μάλιστα τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον νὰ δώσῃ ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἐξ 'Αλεξανδρείας προσφύγων παρωδίαν τοῦ Ἀρχοντοχωριάτου τοῦ Μολιέρου καὶ ν' ἀναγορεύσῃ τὸν κ. Σοῦτσον *τὸ Μεγάλο Μανδαρίνι τῆς 'Αθήνας.*

—

Καὶ ἄλλο λογοπαίγνιον, ἕνεκα τῶν κυνικῶν καυμάτων, αὐτὸ ἀράπικο:
— Ξεύρετε τί θὰ ποτίσῃ τοὺς ἄραβας ὁ Σεϋμουρ γιὰ δροσιστικό; Τὸ ὄνομά του ὅπερ ἀραβιστὶ θὰ 'πῇ πικρὸ—φαρμάκι (*Σί-μοῦρ*).

—

Ἐκεῖνοι οἵτινες θ' ἀναγνώσουν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐν ταῖς δύο *Ἐφημερίσι*, παλαιᾷ καὶ νέᾳ, περιγραφὴν τῆς εὐεργετικῆς τῆς κ. Στεφανίνης, θ' ἀρχίσουν νὰ φοβῶνται διὰ τὴν ὑπόληψιν τῆς Πάτης καὶ τῆς Νίλσαν, διότι βεβαίως θὰ πιστεύσουν ὅτι διὰ νὰ τελεσθῇ τόσον κακὸν διὰ τὴν *πρίμαν* τῶν 'Ολυμπίων, θ' ἀποτελῇ τὸ ὀλιγώτερον μίαν καὶ ἡμίσειαν Πάτη. 'Αλλ' ἂς σπεύσουν νὰ ἀναγνώσουν καὶ τὸ *Μὴ Χάνεσαι*, ἵνα μάθουν ὅτι οἱ στέφανοι καὶ οἱ κῆποι καὶ αἱ σημαῖαι καὶ οἱ ἀδάμαντες καὶ τὰ κρύσταλλα καὶ ὁ χρυσὸς καὶ αἱ δεσποινίδες καὶ αἱ συγκινήσεις καὶ ὁ τίτλος τῆς καλλιτέχνιδος οὐδὲν εἶχον κοινὸν μετὰ τῆς φωνῆς καὶ τῆς τέχνης τῆς κυρίας Στεφανίνης, ἀλλ' ἀπενεμήθησαν ὅλα εἰς τὴν ἰδιοτροπίαν πλουσίας κυρίας ἤτις τὰ αὐτὰ καὶ μείζονα — ἀρκεῖ νὰ ἐξώδευε—ἠδύνατο νὰ κάμῃ καὶ διὰ τὸ κουκουρῖκο τοῦ τενοριχωτέρου ἀλέκτορος τοῦ ὀρνιθοστασίου της.

—

Τὴν Κυριακὴν εἰς μεγάλην ἀνησυχίαν ἦσαν οἱ μικροὶ πωληταὶ τοῦ «Μὴ Χάνεσαι» πῶς νὰ φωνάζωσιν εἰς τὰς ὁδοὺς τὸν **'Αραμπῆ** τοῦ Σουρῆ. Ἄλλοι ἐφώναζον ἡ κωμῳδία τοῦ 'Αραμπῆ, ἄλλοι ἡ κωμῳδία τοῦ Σουρῆ, ἄλλοι ἡ κωμῳδία τοῦ 'Αραμπῆ καὶ τοῦ Σουρῆ, ἠκούσαμεν δὲ καὶ τινα φωνάζοντα μὲ τὴν ὀξεῖάν του καὶ παιδικὴν φωνήν: Ἡ κωμῳδία τοῦ 'Αραμπῆ πρὸς τὸν Σουρῆν!....

—

Τὴν Κυριακὴν εἴχομεν καὶ ἄλλας οστιμωτάτας φωνὰς ἐφημεριδοπωλῶν.

Αὐτοῖς ὡσὶν ἠκούσαμεν:
— *Κατάλυσις τῆς Λεβαδειᾶς εἰς τὴν Αἴγυπτον!*
— *Ἀπόβασις τοῦ Κουμουνδούρου εἰς 'Αλεξάνδρειαν!*

Τοῖς Κυρίοις δημαρχοαστυνομοῖς!

Εἰξεύρομεν ὅτι ἡ καλαισθησία σας δὲν εἶνε τοσαύτη ὥστε νὰ σᾶς κάμνῃ ἐντύπωσιν ἡ ἀθλιότης τῶν ἀπ' αἰώνων ὑπονομευομένων ὁδῶν, ἀλλὰ τοὐλάχιστον χάριν τῆς ἀσφαλείας μας, φροντίσατε νὰ ἄρητε τὸν τελματώδη ἀποκλεισμὸν, ὃν ὑφιστάμεθα οἱ παρὰ τὸν Ἅγιον Κωνσταντῖνον ἀπὸ τῆς τελευταίας βροχῆς ἐππιπλέοντες εἰς εἶδός τι **βαθρακονησίου**, ἐν ᾧ μονοσάνιδος γέφυρα ἀποτελεῖ ὅλην τὴν συγκοινωνίαν μας.

Ἄ-Κωνσταντινιώτης.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝ. *Ἔκτακτος παράστασις* τὴν ἑσπέραν ταύτην. Διδαχθήσεται ὁ **Ὀθέλλος** ἢ *Μαῦρος τῆς Ἐνετίας* ὑπὸ τοῦ κ. 'Αλεξιάδου καὶ τὸ *Γεροντοκόριτσο*, κωμῳδία ἐκ τοῦ γαλλικοῦ. Ἄρχεται τὴν 9ην μ. μ. ἀκριβῶς.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

—

'Αλεξάνδρεια 30 'Ιουλίου 1882

Σύνταξιν «Μὴ Χάνεσαι»

'Αθήνας.

Φορτίον κατασχεθέντων ἀλεύρων Λάμπρου, ἀπέστειλα πάραυτα 'Αραμπῆ.

Μετὰ τοιαύτην ἀποστολὴν εἰδοποίησα Γλάδστωνα ἀναστεῖλαι ἀποστολὴν στρατευμάτων, βεβαίας οὔσης καταστροφῆς 'Αραμπῆ, ἐκ χρήσεως ἀλεύρων Λάμπρου. Εὐγωμονῶ ἕλληνα ἐργοστασιάρχην ὑπὲρ οὗ ἐζητησάμην ἀπονομὴν παρασήμου *περικνημίδος*.

Ναύαρχος
Σεϋμούρ.

Σύνταξιν «Μὴ Χάνεσαι»

'Αθήνας

Ἐπεῖγον

'Αβουκὶρ 31 'Ιουλίου 1882.

Στρατήγημα Σεϋμοὺρ ἐναυάγησεν εἰς βάρος Ἑλλήνων.

'Αποσταλέντα ἄλευρα Λάμπρου ἐχορήγησα ἕλλησιν ὑπηκόοις.

'Αποτέλεσμα κοιλιακὸς τύφος.

Εἰδοποιήσατε περὶ τούτου ἀρχικὸν ἀποστολέα ζητήσαι ἀποζημίωσιν. Δέχομαι γαλέταν ὁμοίαν Δομοκοῦ διὰ προφοδοσίαν ἀγγλικῶν στρατευμάτων.

Ἀρχιστράτηγος
'Αράμπη.

Διὰ τὴν ἀντιγραφήν.

Εἷς Πειραιώτης.

ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ ΛΑΣΠΩΜΕΝΟΥ.

—

Ἀπομνημόνευμα τῶν περασμένων βροχῶν.

Δὲν εἶναι δυνατόν· θὰ τὸν γνωρίζετε τὸν κύριον Παῦλον 'Αναποδοπαυλόπαπον.

Εἶνε νέος τοῦ συρμοῦ. Μετρίου ἀναστήματος. Οὔτε κοντὸς, οὔτε μακρύς. Εἶνε μακρόκοντος.

Φορεῖ στὸ κεφάλι καπέλο 'ψηλὸ ἢ καλλίτερα ἡμίψηλο, γάντια στὰ χέρια, σουρτοῦκο μαῦρο στὴ ῥάχη, στενὸ κολὰν πανταλόνι, μαῦρο κ' αὐτὸ μὲ φιλέτο ἀπὸ μεταξωτὰ πλατιὰ κορδέλα, ἄσπρα παπουτσα πάνινα, γόβαις, κάλτσαις χρωματισταῖς, μπαστοῦνι λιγυστὸ, λαιμοδέτη κόκκινο ἀπὸ ἀτλάζι, ζιλὲ ἄσπρον πικεδένιον, δύο καδένες στὴ τσέπι χωρὶς ὡρολόγι (τὸ ἔχει στὸν μάστορα), ὄρθια φωκὸλ, μεταξωτὸ Καλαμάτας μαντύλι στὴ τσέπη καὶ τίποτε ἄλλο.

Ἄ, ἔχει κ' ὀμπρέλα καλοκαιρινὴ, γιὰ νὰ μὴ τὸν πιάνῃ ὁ ἥλιος.

Εἶχε κ' ἐρωμένη ὁ Παυλάκης μας.

Προχθὲς λοιπὸν ποῦ ἔβρεχε, τὸν ἔπιασε ἡ βροχὴ ἴσα ἴσα ἀποκάτω ἀπὸ τὰ παράθυρα τῆς ἐρωμένης του καὶ ἦτο καὶ αὐτὴ στὸ παράθυρο καὶ ἐβρέχετο χωρὶς νὰ φοβηθῇ.

Ὅ,τι φυσικόν· ὁ Παυλάκης μας ἐσήκωσε τὰ μάτια του νὰ 'δῇ τὴν φίλη του, εἶχε βγάλει μάλιστα καὶ τὸ μαντύλι του τὸ μεταξωτὸ νὰ ξεμιζαστῇ, κυρίως ὅμως γιὰ νὰ τῆς τὸ δείξῃ καὶ κυριωδέστερον ὡς σημεῖον συνθηματικὸν χαιρετισμοῦ.

Ἐξέχασα νὰ σᾶς 'πῶ, ὅτι φοροῦσε καὶ γυαλιὰ στὴ μύτη, καὶ ὅτι ἐκάπνιζε ποῦρο τῆς 'Αβάνας.

Ἡ βροχὴ ἔπιπτε ῥαγδαία, τὸ ἐνθυμεῖσθε, ἀπτόητος δὲ ὑπ' αὐτὴν ὁ Παυλάκης καὶ ὑπὸ τὸ καταμουσκευμένο ἀλεξιβροχοήλιόν του ἐσήκωσε τὰ μάτια, ὡς εἴπομεν, νὰ ἰδῇ τὴν Μοσκούλα του.

Ἐκείνη πάλι ἡ τρελλὴ δὲν ἄφινε τὸν ἄνθρωπο νὰ πάῃ στὴ δουλειά του, ἀλλ' ἠθέλησε,μὲ τὴ βροχὴ ποῦ ἔκαμε, νὰ τοῦ ἀνοίξῃ κουβένταις.

Βροχὴ ῥαγδαία ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, χείμαρροι ὑδάτων ἀπὸ τὰ πεζοδρόμια, κρουνοὶ ἀπὸ τὰ κεραμίδια, ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ ἀπὸ τὰ σύννεφα, πήγαινε τόρα σὺ ν' ἀκούσῃς μέσα σ' αὐτὸν τὸν χαλασμὸ τοῦ κόσμου τί θὰ σοῦ 'πῇ ἕνα μικρὸ γυναικεῖο στόμα μὲ τὴ ψιλή του τὴ φωνίτσα.

Καὶ τηλέφωνον ἂν εἶχες πάλι δὲν θ' ἄκουες.

Ὁ Παυλάκης γιὰ ν' ἀκούσῃ, ν' ἁρπάξῃ καμμιὰ λέξι, στηλώνει τ' αὐτιά του, τὰ κάμει σὰν γαϊδουρινὰ, τεντόνει τὸ λαιμό του σὰν κόκκωρας, σηκώνεται στὴν ἄκρα τῶν μυτιῶν τῶν παπουτσῶν του καὶ, Θεὲ καὶ κύριε, τί βρόντος ἦτο ἐκεῖνος, τί κτύπος, κεραυνὸς ἦτο ἢ βόμβα Σεϊμουρ;

Ὁ Παυλάκης μας εἶχε ξεγλυστρήσει.

Θέαμα οἰκτρὸν παρέστη ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς Μοσκούλας του.

Ὁ Παυλάκης της κατέκειτο μακρὺς πλατὺς ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου.

Τὸ 'ψηλό του τὸ καπέλο τὸ εἶχε πάρει τὸ ῥεῦμα καὶ ὡς καραβάκι τὸ κατρακυλοῦσε, ἡ ὀμπρέλα του ἀνάσκελη καὶ κουρελιασμένη ἐταξείδευε καὶ αὐτὴ πλησίστιος ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὸ καπέλο του. Τὰ γυαλιά του ἔσπασαν, στὸ πέσιμο ἐπάνω σχίζεται ἀπὸ χίλιαις μεριαῖς τὸ κολλὰν πανταλόνι του καὶ βγαίνουν τὰ γόνατά του ἔξω.

Ὅσοι εὐτυχήσατε νὰ πέσετε πτῶσιν Παυλάκειον, θὰ ἐγνωρίσατε τί θὰ 'πῇ λάσπη Ἀθηναϊκὴ καὶ πῶς γλυστρᾷ σὰν λάδι. Ὁ Παυλάκης λοιπὸν ἐπῆγε νὰ σηκωθῇ, ἀλλ' αἱ παλάμαι του, ἐφ' ὧν ἠθέλησε νὰ στηριχθῇ, ξεγλυστροῦν ἐπὶ τῆς λάσπης, καὶ ὁ Παυλάκης κατρακυλᾷ ἐκ δευτέρου καὶ τὴν φορὰν ταύτην πίπτει σὰν βαρελάκι εἰς τὸ ῥεῦμα τοῦ πεζοδρομίου.

Καὶ ἦτο ῥεῦμα ἐκεῖνο ἡ Ἰορδάνης ποταμὸς μυροφόρος; Τὰ μοῦτρά του, τὰ γένεια του, τὸ στόμα του, ἡ μύτη του, ὅλα εἶχον καταληφθῆ ἀπὸ διαφόρων εἰδῶν πράγματα. Ποῦ νὰ φτύσῃ καὶ τί νὰ πρωτοφτύσῃ.

Ὦ ἁμαρτίαις, ὦ Ὕψιστε Θεέ, ὁ Παυλάκης ἐσηκώθη, ἀλλὰ καλλίτερα νὰ μὴ σηκώνετο. Τὰ εἶχε χαμένα, ὅλα τὰ ἀντικείμενά του, καπέλα, ὀμπρέλαις, γυαλιὰ εἶχαν γίνει γῆ Μαδιάμ. Φαντασθῆτε, ἐπάνω στὴ παραζάλη του, στὴ σύγχυσί του, στὴ φοῦρκά του, στὸ σαστισμό του, τί τοῦ σοφίστηκε. Βλέπει τὸ ποῦρό του ὀλίγα βήματα πρὸ αὐτοῦ καὶ, μὰ ἦτο φοβερὸ αὐτὸ πάλι, τρέχει νὰ τὸ πάρῃ. Λέγει ἡ παροιμία: *μὲ τὰ μοῦτρα ἔπεσες*; Μὲ τὰ μοῦτρα ἔπεσε. Δὲν τοῦ ἔφθανε τὸ μπλάστρωμα ποῦ εἶχε ἀπὸ 'πίσω, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ μπλαστρωθῇ κι' ἀπὸ μπρὸς, νὰ γίνῃ κεφτές.

Μὰ τί τοῦ ἦλθε νὰ πάρῃ τὸ ποῦρό του; Δὲν ἔβλεπε τὰ χάλια του; Αἴ ἕως ἐκεῖ τὸν ἐφώτισε ὁ διάβολος.

Ἀλλοίμονο ὅταν πάρῃ κάνέναν τὸ ῥεῦμα, καὶ τὸν Παυλάκη μας τὸν εἶχε ὑπερπάρει.

Ἄθλιος καὶ τρισελεεινὸς, κρατῶν τὸ πανταλόνι του νὰ μὴ τοῦ πέσῃ, κατώρθωσε νὰ φθάσῃ εἰς τὸ σπίτι του.

Ἐκεῖ ἔγινε Ἡρακλῆς μαινόμενος.

Ἔλεγε, τοὺς γρόνθους ἀνατείνων πρὸς τὸ ταβάνι καὶ τὰ ἄγρια βλέμματά του πρὸς τὰ σανίδια τοῦ πατώματός του, τρίζων τοὺς ὀδόντας καὶ κτυπῶν τὰ πόδια του:

— Θεέ!.. Θεέ!.. Θεέ!.. Δὲν εἶσαι Θεός. Αἴ μωρὲ καὶ νὰ σὲ εἶχα κάτω. Μὲ ῥεζίλεψες, μ'ἔκαμες ῥεζίλι. Καὶ ποῦ, κύριε; Εἰς τὴν Μοσκούλα μου 'μπροστά! Καταλαβαίνεις, σὺ, τί θὰ 'πῇ αὐτό;.. Εἶνε δήμαρχος αὐτὸς ποῦ ἔχομε; Εἶνε θηρίον. Λάσπαις ἐδῶ, νερὰ ἐκεῖ, βρῶμες, ἀκαθαρσίαις, ὅλα μέσα στοὺς δρόμους εὑρίσκονται. Ποῦ νὰ περπατήσῃς; Πῶς νὰ περπατήσῃς; Αἴ, πές μου, σὲ παρακαλῶ; Ὄχι Ἀραμπῆς, ἀλλὰ τοῦρκος γίνομαι νὰ τοὺς πετσοκόψω ὅλους σὰν τραγιά. Καὶ τί σέχω ἐγὼ ἐσένα, κὺρ Δήμαρχε, νὰ μοῦ ἐπιτρέπῃς νὰ πέφτω κάτω. Καὶ σὺ, κυρὰ, Αστυνομία, ἀφοῦ μὲ βλέπεις καὶ πέφτω κάτω, ποῦ ἐμφωλεύεις, ποῦ βρίσκεσαι;.. Ὑπάρχει, λέγουν, κυβέρνησις! Ποῦ εἶνέ την, ἐγὼ δὲν τὴν βλέπω πουθενά!.. Εἶναι κατάστασις κράτους αὐτὴ, κύριε, πεπολιτισμένου; Οὐαὶ εἰς σὲ, σὲ, Ἑλλάς! Ἰδοὺ κατάστασις ἀνθρώπου! Εἶνε κατάστασις αὐτὴ ἀνθρώπου ἢ γουρουνιοῦ; Ἀλλαξοπιστεῖς ἢ δὲν ἀλλάσεις τὴν πίστί σου; Μάλιστα. Καὶ Ἑβραῖος γίνομαι, Μωαμεθανὸς τοῦρκος, σκυλόπιστος τέλος πάντων. Δὲς ῥοῦχα! Δὲς κουρέλια! Καὶ ποῦ εἶνε ἡ ὀμπρέλα μου, ἡ προχθεσινὴ ἀκόμη, καὶ ποῦ τὸ καπέλο μου, τὸ ἀφόρετο ἀκόμη! Καὶ ἔπειτα σοῦ λέγουσιν ὅτι ὑπάρχει δημοσία ἀσφάλεια καὶ τάξις. Εἶνε τάξις αὐτὴ νὰ γλυστρῶ καὶ νὰ πέφτω ἐγὼ στὸ δρόμο; Εἶνε ἀσφάλεια νὰ βρίσκωμαι εἰς αὐτὴν τὴν κουρελιασμένη κατάστασιν; Νὰ χάνῃς μέσα στὸ δρόμο τὰ πράγματά σου;.. Ἔχεις, λέγουν, βασιλέα! Ποῦ εἶνε αὐτὸς ὁ βασιλεύς; Ἐγὼ δὲν τὸν βλέπω πουθενά. Πέφτεις μέσα στὸ δρόμο, κατασκοτώνεσαι, καὶ δὲν βρίσκεται οὔτε σκιὰ κλητῆρος νὰ σοῦ δώσῃ χεῖρα βοηθείας. Ἐὰν τὰ στοιχεῖα ὤμοσαν ἐναντίον μου... ὑπάρχει καὶ καταγγελία ἐναντίον τω καὶ ἐναντίον μου καὶ ἐναντίον ὅλου τοῦ κόσμου, καὶ ἐκντίον καὶ αὐτῆς τῆς Μοσκούλας, διὰ νὰ μάθῃ ἄλλοτε νὰ μὴ γελᾷ, ὅταν βλέπῃ τοὺς ἄλλους γλυστρολασπωμένους...

Παληάνθρωπος.

ΜΕΤΕΚΟΜΙΣΘΗ ΤΟ ΜΕΓΑ

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΟΤΖΙΑ

ὀλίγον ἀνωτέρω τῆς προτέρας του θέσεως ἐπὶ τῆς **ὁδοῦ Ἑρμοῦ**, εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς Ἰσόγαιον τῆς Οἰκίας **Κ. Λελούδα**, μεταξὺ τῶν καταστημάτων **Στεφ. Γαβαλᾶ** καὶ **Ι. Κοκοροπούλου.**

ΟΙΝΟΙ ΑΔΕΛΦΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

—

Ὁδὸς Σταδίου **ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗ** *Ὁδὸς Σταδίου*

(Ἀπέναντι τοῦ Ταχυδρομείου)

ΟΙΝΟΙ ΛΕΥΚΟΙ ἀρωματικώτατοι, λεπτότατοι, νέκταρ διὰ θεοὺς, ποίησις τῶν τραπεζῶν, μὲ τὰ φροῦτα ἰδίως **ἀπαράμιλλοι.**

ΟΙΝΟΙ ΜΕΛΑΝΕΣ πλήρεις ζωῆς, δυναμικοὶ, βάλσαμον, μὴ φέροντες καμμίαν ζάλην, **ἄδολοι.**

ΕΚΑΣΤΗ ΦΙΑΛΗ λευκοῦ τιμᾶται μόνον 1 **δραχμῆς.**

ΕΚΑΣΤΗ ΦΙΑΛΗ μέλανος τιμᾶται μόνον **90 λιπτῶν.**

ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὴν **Κεντρικὴν Ἀποθήκην** διότι ἡ μεγίστη δημοτικότης τῶν οἴνων τούτων προκαλεῖ τὰς παραποιήσεις.

ΟΙΝΟΙ ΑΔΕΛΦΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗ

Ὁδὸς Σταδίου ἀπέναντι τοῦ Ταχυδρομείου.

ΕΝ ΣΥΡΑ.

—

Εἰς τὸ περίφημον ἐξοχικὸν ξενοδοχεῖον **Τρυγόνα** ἐνοικιάζονται δωμάτια μετὰ καὶ ἄνευ ἐπίπλων.